

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/458/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

63/2018. (III. 8.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2017. november 6-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2018. március 8-án – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2017. október 27-én a magánlakásban, két ízben foganatosított rendőri intézkedések (diszkriminatív és fenyegető) módja, az intézkedés (azonosításra vonatkozó kötelezettség, illetve az intézkedés ténye és célja közlése) elmulasztása és a rendőri hangnem és bánásmód miatt 2017. november 6-án, a Testület panaszirodáján személyesen terjesztette elő panaszát.

I.

1) A panaszos előadta, hogy rendőri intézkedések történtek 2017. október 26-án és 27-én történtek a Budapest ... kerület, L. utca 5. sz. alatti, a panaszos és élettársa közösen bérelt lakásában. A panaszosnak és élettársának két közös, kiskorú gyermeke van, akik a rendőri intézkedés időpontjában 2 és 3 évesek voltak. A gyermekek elhelyezéséről, a gyermektartásról és a gyermekek láthatásáról semmilyen hatósági döntés nem volt a rendőri intézkedés, illetve a panasztétel időpontjában.

a) A panaszos és élettársa között az első rendőri intézkedést megelőzően, 2017. október 26-án 23 óra körül vita alakult ki, mert az anya a 3 éves gyermeket bántalmazni akarta. A panaszos az élettársa után nyúlt, dulakodni kezdtek, és az élettárs csuklója megsérült (véltetően a dulakodás miatt). A nő örvöngve kirohant a lakásból, és mobiltelefonján rendőrt hívott.

Kb. 10 perccel ezután 6-7, szolgálati egyenruhát viselő rendőr érkezett a lakásba, köztük egy nő is. Szolgálati gépkocsik álltak a ház előtt (ezt a konyhaablakból látta a panaszos), illetve később egy mentőautó is megérkezett.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos hallotta a zajt, azt hitte, az élettársa ment vissza a lakásba, akkor látta, hogy a rendőrök jönnek, ezért már nyitott ajtónál fogadta őket. A panaszos a szolgálati fellépés módját nem sérelmezte, annak ellenére, hogy a rendőrök nem mutatkoztak be. Kérdésükre elmondta, hogy rumli van a lakásban, és azt is, hogy szóvá tette az élettársa magatartását, amiből kialakult a vita, és a dulakodás. Az egyik rendőr elvonult a nagyobbik gyerekkel a kishálóba, és beszélgetett vele. A panaszos a rendőrök ezen magatartását sem kifogásolta. A rendőr kifelé menet annyit mondott, hogy a gyermek azt közölte: „anya kiabált velem, de apa nem veszekedett”.

Időközben megérkezett a panaszos élettársa a lakásba, bekötött kézzel. A panaszos próbált vele egyeztetni, hogy ne vigye el a kisebbik gyereket éjjel. Amikor a rendőrök távoztak, velük együtt, a kisebbik gyermekkel el akart menni, végül a gyermek maradt, az élettárs távozott.

A panaszos úgy nyilatkozik, hogy ezen rendőrök fellépését, intézkedését egyáltalán nem sérelmezi.

b) 2017. október 27-én 13 óra körül kopogtak az ajtón. Az ajtóban két, szolgálati egyenruhás rendőr állt a panaszos élettársával. A rendőrök nem mutatkoztak be, nem tettek eleget azonosításra vonatkozó kötelezettségüknek. És ezt a panaszos sérelmezte a panasztétel során.

A rendőrök közül egyik (fekete hajú, normál testalkatú, 30-35 év körüli férfi) közölte, hogy a panaszos élettársa fél bemenni a lakásba, ezért jöttek vele. A panaszos beengedte őket a lakásba. A két gyermek nem ment oda az anyjához, és fordítva sem: az anya sem ment oda hozzájuk.

Az előszobában ez a rendőr (a másik meg sem szólalt az egész intézkedés ideje alatt) azt közölte a panaszossal: ha még egyszer előfordul, hogy bántalmazza az anyát, akkor elzárják 60 napra. A panaszos ezzel kapcsolatban sérelmezte a rendőr hangnemét, lekezelő stílusát. A rendőrök részéről továbbá semmilyen jogszabályi hivatkozás nem hangzott el, mi volt az intézkedésük jogalapja.

A rendőrök a pár perces ott tartózkodást követően távoztak, a panaszos élettársa a lakásban maradt, teleföntöltőjét magához vette, majd megint elment.

c) 2017. október 27-én 14 óra és 14 óra 30 perc között a panaszos élettársa ismét megérkezett a lakásba, ezúttal másik két rendőrrel. A magasabb, sötét hajú, szakállas rendőr („taktikai felszerelésben” volt) intézkedett a panaszossal szemben. Közölte, hogy elviszik a gyermekeket, mondván, hogy az anyai jogokat érvényesíteni fogják. A panaszos közölte, hogy nem vihetik el őket.

A panaszos sérelmezte ezen rendőrök fellépésének módját, az azonosításra vonatkozó kötelezettségük elmulasztását. A panaszos feltételezi, hogy az élettársa és a rendőrök ismerték egymást (a konyhában beszélgettek egymással), vagy legalább is meg tudta győzni a rendőröket a saját igazáról.

Az említett sötét hajú rendőr sürgette a panaszost, végig nyomás alatt tartva ezzel, hogy adja át mielőbb a gyerekeket, mert ha nem, akkor ellenszegülésnek minősül, és megbilincselve előállítják, és „egyébként is akadályozza őt a munkában”. A rendőr közölte, hogy előbb beszélt telefonon, „ez a jogszabály”, és viszik a gyerekeket. A panaszos élettársa közben pakolta a holmikat, ennek ellenére a gyermekek alapvető dolgait (például pelenkát, meleg holmit, cipőket, a gyermekek iratait) nem vitte magával.

A panaszos sérelmezte, hogy élettársa a rendőrök segítségével elvitte a gyermekeket, akiknek hollétéről és hogylétéről a panasz előterjesztése napjáig (11 napig) nem volt tudomása. Az anya nem engedni látni a gyermekeket.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A panaszossal szemben a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) ... Kerületi Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőrök intézkedtek: 2017. október 26-án a Rendészeti Osztály Járőrszolgálati Alosztály két r. őrmestere, október 27-én első alkalommal a Körzeti Megbízotti Alosztály két r. főtörzsőrmester körzeti megbízottja, második alkalommal a Járőrszolgálati Alosztály r. törzsőrmester járőrparancsnoka és r. őrmester járőre járt a helyszínen.

2) A panaszolt rendőri intézkedések miatt a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztályának Őr- és Kísérőszolgálati Alosztály r. százados vezetője parancsnoki kivizsgálást készített.

a) A dokumentum szerint 2017. október 26-án 23 óra 10 perckor a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányságába tartozó rendőrök egy bántalmazásról érkezett bejelentés alapján a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 37. §-ának b) pontja szerinti biztonsági intézkedést foganatosítottak a panaszos élettársával szemben a ... téren. A bejelentő elmondása szerint az élettársa, a panaszos aznap 22 óra 45 perc körül veszekedést követően kitekerte a csuklóját, amit fájlat, azt nem tudta rendesen mozgatni. A történetek után a bejelentő elhagyta a közeli lakásukat. Az intézkedő rendőrök az adatgyűjtés során meghallgatták a közös lakásban tartózkodó panaszost is, aki elmondta a rendőröknek, hogy élettársa támadta őt meg, amelynek során a nő csuklóját megszorította. Az esemény bekövetkezésekor két közös gyermekük is otthon tartózkodott.

A rendőrök a fentiek alapján intézkedtek a sérült orvosi ellátására. A panaszos orvosi ellátást nem kért. A történetek miatt az élettárs magánindítvánnyal élt a panaszossal szemben, illetőleg a gyámhivatal részére adatlapot küldtek. A panaszos élettársát a mentőszolgálat munkatársai további vizsgálatok céljából az Országos Baleseti és Sürgősségi Intézetbe szállították.

b) A panaszbeadványban hivatkozott második és harmadik rendőri intézkedés oka és célja tekintetében a parancsnoki kivizsgálás az alábbi adatokat tartalmazza.

2017. október 27-én 11 óra 13 perckor a panaszos élettársa személyesen megjelent a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányságon és rendőri segítséget kért, mert albérletükbe szeretett volna hazamenni a gyermekeihez, de félt a panaszostól, aki előző éjszaka őt bántalmazta, és tartott attól, hogy ez megismétlődhet. A panaszos élettársa szemmel láthatóan félt, és az általa előadott veszélyhelyzet valósnak mutatkozott.

2017. október 27-én 14 óra 20 perckor a 112-es segélyhívó számra tett bejelentés alapján a rendőrök megjelentek a panaszos lakcímén, ahol a panaszos élettársa ismételten segítséget kért, mert gyermekeit el szeretne hozni a panaszostól.

A rendőri jelenlet oka mindkét esetben bejelentés és segítségkérés volt, a cél pedig a további jogsértések (bűncselekmény, szabálysértés) megelőzésére irányult. A kérés előzményi háttérrel alátámasztott volt, a panaszos élettársa félt attól, hogy ismételten bántalmazni fogják. A rendőrök az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. pontja alapján (bűncselekmények megelőzése, megakadályozása) jártak el.

c) 2017. október 27-én 13 óra körül, amikor a rendőrök először megjelentek a helyszínen, a panaszos és az élettársa nem mutatott határozatot a gyermekek elhelyezésére, láthatására vonatkozóan. A felek

egymás közötti megegyezés szerint gyakorolhatták szülői felügyeleti jogukat. A magánlakásba a rendőrök a bejelentő felkérésére léptek be annak érdekében, hogy jelenlétükben jogsértés ne történjen, tekintettel az ilyen esetekben előforduló felfokozott indulatokra és a gyermekek erős kitettségre. A panaszos élettársa – közlése szerint – a kisebbik gyermeküket még anyatejjel táplálta.

A rendőrök ekkor Rtv. szerinti rendőri intézkedést nem fogantatosítottak, mindössze a panaszos kérdésére adtak szóbeli tájékoztatást, felvilágosítást a helyzettel kapcsolatba hozható jogszabályi következményekről. Ezt követően, mivel az elmondottakat a panaszos megértette és a bejelentő sem kérte további ottlétüket, a helyszínről távoztak. A rendőrök jelenlétében jogsértés nem történt, erről az esetről nem készült rendőri jelentés.

e) 2017. október 27-én 14 óra 20 perctől történt rendőri intézkedés, a 112-es segélyhívó számra érkezett bejelentés alapján. A gyermekláthatásra vonatkozó körülmények változatlanok voltak, arról hatósági döntéssel a felek nem rendelkeztek. A panaszossal szemben igazoltatást fogantatosítottak a rendőrök, illetve a felek későbbi jogérvényesítése érdekében jelentést készítettek az esetről. Más, az Rtv. szerinti rendőri intézkedés nem történt.

f) Az alosztályvezető megállapítása szerint, a fentiek alapján a rendőri fellépés és intézkedés a családon belüli erőszakra jellemző bűncselekmények megelőzése érdekében, az intézkedési tapasztalat és előzmények alapján megalapozottan történt.

g) A helyszínen tapasztaltak alapján mindössze tájékoztató jelleggel merült fel a megelőző távoltartás intézménye, amelyről a panaszos tájékoztatást kapott az első esetben az egyik r. főtörzsőrmester körzeti megbízottól, a második esetben és a r. törzsőrmester járőrparancsnoktól.

Az alosztályvezető ugyanakkor megjegyezte, hogy a 2017. október 26-ai események kapcsán a N. Járásbíróság megelőző távoltartási eljárást kezdeményezett. A tájékoztatás tehát megalapozott volt, és a közrend megtartását szolgálta.

h) A 2017. október 27-én 13 óra körül megjelent rendőrök hangneme és bánásmódja kulturált és megfelelő volt. A panaszos magatartása ezzel szemben ideges és feszült volt, nemlegesen nyilatkozott az előző napi bántalmazásról, azt állította, hogy ő nem olyan ember. A bejelentő kétségbe esett volt, láthatóan félt a panaszostól.

Ezen rendőrök szolgálati fellépése tekintetében a r. százados alosztályvezető azt a megállapítást tette, hogy közölték a panaszossal jelenlétük okát és célját, őket az egyenruházatukon elhelyezett névtábla és szolgálati jelvényük igazolta. A panaszossal szemben a rendőrök intézkedést nem kezdeményeztek, mindössze kérdéseivel kapcsolatban adtak tájékoztatást.

Az egyik r. főtörzsőrmester körzeti megbízott a bejelentő által a tudomására hozott, családon belüli erőszakra vonatkozó előzetes információk alapján, a jogkövető magatartás elősegítése érdekében tájékoztatást adott a panaszos részére az ilyen esetekben felmerülő megelőző távoltartás időtartamáról.

i) A 2017. október 27-én 14 óra 20 perc körül megjelent rendőrök hangneme és bánásmódja a helyzethez igazodóan szintén kulturált és megfelelő volt. A lefolytatott kommunikáció határozottságot követelt, mert rendre a rendőr szavába vágott a panaszos, többször kellett megismételni részére az elmondottakat. A panaszos a rendőrökkel szemben ellenséges magatartást tanúsított, ideges, feszült és dühös volt, az előző napi bántalmazást értetlenül fogadta. A rendőri jelenlét mellett mérsékelt erőszakkal kommunikált az élettársával. (Az élettársát a panaszos lefogta, karjait a testéhez szorította, magához húzta.) A bejelentő kétségbe esett volt, láthatóan félt a panaszostól, vele nem akart részletesen kommunikálni, és elhúzódtól. A bejelentő a gyermekeket akarta elvinni.

Ezen rendőrök szolgálati fellépésének módja tekintetében az alosztályvezető ugyanakkor azt a megállapítást tette, hogy annak módja csak részben felelt meg az előírásoknak, tekintettel a foganatosított igazoltatásra. A r. törzsőrmester járőrparancsnok elmulasztotta közölni a nevét és az azonosító számát. A rendőrök közölték megjelenésük okát és célját, azonosíthatóságukat az egyenruházat biztosította, amelyen a nevet és a jelvéyszámot megfelelően elhelyezték.

A rendőrök az „anyai jogok” érvényesítésére vonatkozó közlése tekintetében a parancsnoki kivizsgálás az alábbiakat tartalmazza. Az intézkedés napján készített rendőri jelentésben rögzítették, hogy az intézkedésre azért volt szükség, hogy a bejelentő „anyai jogait”, azaz szülői felügyeleti jogát bántalmazásmentesen gyakorolhassa. A rendőri jelenlét kifejezetten ennek elkerülésére és megelőzésére irányult. Ezzel kapcsolatban a járőrparancsnok tájékoztatást adott a panaszos részére a jogok bírósági gyakorlását illetően.

Az alosztályvezető megállapítása szerint a rendőrök „nem korlátozták a panaszost szülői felügyeleti jogának gyakorlásában, az adott tájékoztatás, figyelemfelhívás nem erre irányult. A panaszban foglaltak a rendőrök jelentésének tartalmával és a meghallgatásuk során elmondottakkal ellentmondásban állnak, amely nem volt feloldható. Ugyanakkor nincs egyértelműen megállapítható körülmény arra vonatkozóan, hogy ilyen irányú korlátozás megvalósult volna, tekintettel a felügyeleti jogok gyakorlásának gyakorlati, jogszabályba nem ütköző lehetőségére”.

Ezen rendőrök vonatkozásában továbbá a parancsnoki kivizsgálás azt tartalmazza, hogy az intézkedés hozzávetőlegesen egy óra időtartamúra elhúzódott, ami alatt több alkalommal is el kellett ismételni a panaszos részére a korábban elmondottakat. A Tevékenység-irányítási Központ (a továbbiakban: TIK) többször jelezte a tagállomás részére, hogy más címre küldené, azonban a fennálló helyzetre, viszonyokra és gyerekekre tekintettel a kért rendőri felügyelet megszakítását az intézkedő rendőrök nem tartották indokoltnak. A kényszerítő eszközzel való fenyegetésre vonatkozó panaszrész tekintetében azt állapította meg az alosztályvezető, hogy annak alkalmazása tájékoztató jellegű volt a panaszos által esetlegesen tanúsítandó bántalmazó magatartásra vonatkozóan, akár bilincs alkalmazását illetően is. Az előállítással kapcsolatos tájékoztatás pedig a megelőző távoltartás elrendelése esetére hangzott el.

A kialakult feszült helyzetet végül a panaszos oldotta fel azzal, hogy elengedte a gyerekeket az élettársával. A panaszos elmondása szerint az önkormányzathoz kívánt távozni, amíg az anya a gyerekekkel a családsegítő szolgálatához. Ezt követően, a megszűnt érdekellentétre tekintettel, a r. százados nem tartotta elfogultnak a rendőri fellépést az anya és gyerekek egy saroknyira történő elszállításával a helyszínről, ami az esetlegesen kiújuló konfliktus elkerülését szolgálta, figyelemmel a gyermekekre.

Az intézkedő rendőrök személyes ismeretsége nem merült fel a vizsgálat során, feladatukat a gyakorlati tapasztalatok és a gyermekek lehetőség szerinti védelme érdekében próbálták végrehajtani, ami sok tekintetben félreértésre adhat okot.

A kivizsgálást az Őr- és Kísérőszolgálati Alosztály vezetője az intézkedésekben résztvevő rendőrök meghallgatása, az előzményi és kiegészítő jelentéseikben rögzítettek, valamint a rendelkezésre álló iratok alapján végezte el – a panaszolt körülményekre figyelemmel. Megállapítása szerint az intézkedés és a rendőrök eljárása célhoz kötött, megalapozott és arányos volt, az Rtv. 15. §-ában és a 24. §-ának (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelt. A rendőröket intézkedési kötelezettség terhelte a 13. §-a szerinti veszélyeztető tény, körülmény fennállása miatt. Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés a) pontja szerinti igazoltatást a közrend érdekében, bűnmegelőzési célból, illetőleg a felek későbbi jogainak érvényesítése érdekében, és részrehajlás nélkül foganatosították. A szolgálati fellépés módja a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati

Szabályzat) 5. §-ának (1) bekezdése szerint, figyelemmel az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésében foglaltakra (a név és azonosító szám közlésének elmaradására) szakszerűtlen volt.

3) a) A panaszos élettársával szemben alkalmazott biztonsági intézkedés végrehajtásáról szóló jelentés szerint 2017. október 26-án a rendőrök – a központ utasítására – 23 óra 10 perckor megjelentek a ... téren, mert onnan bejelentés érkezett bántalmazásról. A helyszínre érkezve egy másik tagállomás már jelen volt.

A rendőrök helyszínen meghallgatták a bejelentőt, a panaszos élettársát, aki kérdésekre elmondta, hogy a panaszos aznap, a lakásukon 22 óra 45 perc körül egy szóváltást követve kitekerte a csuklóját. A bejelentő a történetet követően elindult a lakástól nem messze lévő térre, ahol megvárta a rendőröket. A nő elmondta, hogy a csuklóját fájlalja, nem tudja rendesen mozgatni, mentőt szeretne kérni a helyszínre. Ezt követően a központon keresztül a rendőrök mentőt kértek a helyszínre. A történetet követően a bejelentő társaságában a lakásukhoz mentek a panaszos meghallgatása céljából.

A panaszos a rendőrök kérdésére elmondta, hogy aznap 22 óra 30 perckor hazaérkezett a munkából, majd megkérdezte élettársától, hogy miért nem takarította ki a lakást, aki erre hevesen reagált, majd kiabálni kezdett, továbbá megkarmolta őt a jobb alkarján. A karmolást követően a panaszos megfogta élettársa csuklóját és azt erősen megszorította.

Mindketten elmondták, hogy az esemény időpontjában két gyermekük is otthon tartózkodott, de a gyerekszobában játszottak. A panaszos a rendőrök kérdésére elmondta, hogy nem keletkezett ellátást igénylő sérülése, mentőt nem kér.

A helyszínen a panaszos átadta a gyerekek személyi igazolványait (egyik gyermek 2014-ben, a másik 2015-ben született, lakcímük a szülőkével megegyező). A helyszínen írásban nyilatkoztatták a panaszost és élettársát arról, hogy kívánna-e magánindítvánnyal élni a másikkal szemben testi sértés miatt. Az élettárs igencsak nyilatkozott, a panaszos nemleges.

A mentőszolgálat 23 óra 25 perckor érkezett a helyszínre érkezett. A mentőápoló megvizsgálta a panaszos élettársát, majd tájékoztatta a rendőröket arról, hogy a nőt elszállítják az Országos Baleseti és Sürgősségi Intézetbe abból a célból, hogy csuklóját megröntgenezzék. A helyszínen nem tudták megállapítani, hogy a nő sérülései 8 napon belül vagy túl gyógyulóak, az a röntgenfelvétel alapján derül ki. A panaszos élettársa közölte, hogy szeretné magával vinni kisebbik gyermekét, melynek érdekében a rendőrök jelenlétében felvette a kapcsolatot a panaszossal, akivel közösen megegyeztek, hogy inkább a kisebbik maradjon otthon édesapjával.

A történetet követően a rendőrök egyeztettek a központtal, továbbá egy készenléti csoportvezetővel, akik jelentésírására utasították őket, majd engedélyükkel távoztak a helyszínről.

A rendőrök ellenőrizték a panaszost és élettársát a körözési rendszerben, amiben nem szerepeltek, továbbá tájékoztatták őket a rendőri intézkedéssel szembeni panasztételi lehetőségeikről. Az intézkedés során három r. őrmester is jelen volt.

A jelentés szerint az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés 1. fordulata alapján igazoltatást, az Rtv. 37. §-ának b) pontja szerint (az önmagát vagy más veszélyeztető állapotban lévő személy érdekében) biztonsági intézkedést fogantatosítottak. A panaszos élettársát 23 óra 40 perckor átadták a mentőszolgálatnak.

b) A biztonsági intézkedés végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az igazoltatás és a biztonsági intézkedés jogszerű, szakszerű és arányos volt.

4) A rendőrség továbbította a Testületnek a 2017. október 27-ei rendőri intézkedések elsődleges dokumentumait.

a) A BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányságon történt, ki/beléptetésről szóló bizonylat szerint a panaszos élettársa 2017. október 27-én 11 óra 13 perctől 13 óra 8 percig a rendőrség épületében tartózkodott, amelynek oka „panaszfelvétel” volt.

b) A „Küldés leírása” elnevezésű dokumentum tartalmazza a 2017. október 27-én történt második rendőri intézkedés előzményeit. 13 óra 44 perckor egy magánszemély bejelentést tett a BRFK ügyeletére arról, hogy a panaszos lakcímén bántalmazás történt. A címen kicsi gyerekek vannak veszélyeztetve. Oki folyamatban a címre rendőri segítséget kér, hogy el tudja hozni onnan a két gyermeket és a dolgait. Az anya 10 perc múlva a fenti cím előtt várja a rendőröket. Egy egységet a helyszínre irányították. Verekedés, tettelegesség nem történt, a bejelentő csak szeretne volna elvinni a gyermekeit a címről, akik az édesapjuk felügyelete alatt voltak. Jogerős végzés még nincsen. A járőr nem avatkozott be, a panaszos önként átadta a gyermekeket.

Riasztás időpontja 13 óra 48 perc, az indulás ideje 13 óra 49 perc. 14 óra 5 perc volt a kiérkezés ideje, 14 óra 21 perc a befejezés időpontja.

c) 2017. október 27-én a második alkalommal intézkedő r. őrmester körzeti megbízott jelentést készített arról, hogy aznap, a 6 órától 18 óráig tartó gépkocsizó járőrszolgálat teljesítése során milyen állampolgári bejelentések történtek, amelyek vagy nem igényeltek rendőri intézkedést vagy történt, de nem igényelt további eljárást.

14 óra 20 perckor a központ irányítójának utasítására megjelent a rendőr a panaszos lakásánál, mert onnan családi vitáról érkezett bejelentés.

A bejelentő az épület előtt fogadta a rendőrt, aki elmondta, hogy a gyermekeit el akarja hozni a panaszostól, aki a gyermekkel együtt tartózkodik a lakásban. Elmondta, hogy már nem tud együtt élni a panaszossal, aki előző nap bántotta és fél tőle, ami miatt nem is aludt otthon. A panaszos élettársa elmondta, hogy a kerületi családsegítő segít neki anyaothonba menni a két és három éves fiaival. A rendőri intézkedésre azért volt szüksége, hogy a panaszos ne bántsa, mert tart tőle.

A lakásban megjelenve a rendőr a panaszos részére megadta a felvilágosítást, hogy az élettársa az anyai jogait kívánja gyakorolni, ami miatt el fogja vinni a gyermekeket. A rendőr elmondta neki, hogy a jelenlétük azért szükséges, hogy a bejelentőt ne bántsa emiatt. A rendőr megadta neki a felvilágosítást, hogy mint a gyerekek édesapja, milyen gyámügyi lépéseket tehet a gyerekek láthatása, és azok későbbi elhelyezésével, amit tudomásul vett. Ezt követően a bejelentő a legszükségesebb dolgokat összeszedte a gyerekeknek, és azokkal együtt távozott.

A történeteket a r. őrmester jelentette a központ irányítójának, ezt követően távozott a helyszínről.

5) Az intézkedő rendőrök a Testület felvilágosítás-kérése alapján utólag jelentést, illetve kiegészítő jelentést készítettek.

a) A 2017. október 27-én első ízben intézkedő egyik r. főtörzsőrmester körzeti megbízott jelentése azt tartalmazza, hogy aznap a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányságon tartózkodott, amikor 12 óra 15 perc körül az egység megkérte, hogy a rendőrkapitányságon tartózkodó zaklatott nőt (a panaszos élettársát) kísérje Budapest egyik családsegítő intézményébe (anyaothonba), illetve onnan a lakásába, mivel fél haza menni a panaszoshoz, aki az éjszaka folyamán bántalmazta őt. A r. törzsőrmester felvette a kapcsolatot a nővel, és látta, hogy az egyik keze fel volt kötve a nyakába és eléggé ideges, zaklatott

állapotban volt. A panaszos élettársa elmondta, hogy az éjjel a panaszos bántalmazta őt, a kórházból jött és fél hazamenni egyedül, a rendőrök segítsenek neki szállást keresni, hogy el tudjon jönni. Továbbá elmondta, hogy a panaszos a két kiskorú gyermekükkel van otthon, akiből a kisebbik gyerek még anyatejet kap. Amíg a panaszos otthon van, addig nem tud elmenni otthonról a gyerekekkel, mivel nem engedi, hogy elvigye őket.

A rendőr (aki gépkocsivezető volt) ezt követően megjelent az anyaotthonban a másik r. főtörzsőrmesterrel és a panaszos élettársával. 10 perc elteltével kijöttek az otthonból, elmondták, hogy tele van, most nem tudnak helyet biztosítani a nő és gyermekei számára. Ezután elmentek a panaszosék albérletébe.

A rendőrök az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. pontja alapján (bűncselekmény megelőzése, megakadályozása céljából) nyújtottak segítséget a zaklatott, feszült állapotban levő nőnek, aki az ingatlanba maga bocsátotta be a rendőröket.

A r. főtörzsőrmester – mivel nem kezdeményeztek vele szemben intézkedést – csak a napszaknak megfelelően köszönt a panaszosnak, de nem mutatkozott be, nem mondta meg, hogy melyik rendőrkapitányságról érkeztek, nem közölte vele beosztását és az intézkedés célját. A névkitűzője és jelvéyszámja a 10M mintájú szolgálati egyenruhán volt. A felvilágosítás során a panaszos egy alkalommal sem kérte el a rendőr adatait. A panaszossal szemben a másik rendőr beszélt, aki felvilágosítást, tájékoztatást adott a feltett kérdéseinek megfelelően és az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése szerint. Nem készült rendőri jelentés sem az esettel kapcsolatban. Nem merült fel megelőző távoltartás a helyszínen.

A helyszínen sem a panaszos, sem az élettársa nem mutatott olyan határozatot, amely a gyermekelhelyezést, illetve a láthatást tanúsította.

A r. főtörzsőrmester úgy nyilatkozott, hogy fellépése, bánásmódja kulturált volt, hangneme nyugodt, nem lekezelő. A panaszos a rendőrök érkezésekor még kulturált volt, majd kezdett kissé idegessé, feszülté válni, mivel előadta, hogy nem bántalmazta a párját. A panaszos élettársa nagyon ideges, zaklatott állapotban volt a panaszos láttán.

Az esettel kapcsolatban kép- és hangfelvételt nem készítettek a rendőrök.

b) A 2017. október 27-én első ízben intézkedő másik r. főtörzsőrmester körzeti megbízott (aki a tájékoztatást adta a panaszosnak) utólagos jelentése a másik r. főtörzsőrmester jelentéséhez [Allásfoglalás II. rész 5) a) pont] képest az alábbi többlet információt tartalmazza.

Az anyaotthonban tett látogatást követően az ügyeletes azt az utasítást adta a rendőröknek, segítsenek a panaszos élettársának annyiban, hogy szállítsák őt haza, aminek eleget tettek. A panaszos élettársa maga is akarta, hogy a rendőrök kísérik őt a lakásba, mivel tartott a panaszos ismételt bántalmazásától. A rendőrök intézkedésének oka és célja tehát az volt, hogy a nőnek segítsenek a hazajutásban.

A r. főtörzsőrmester közölte a panaszossal, hogy élettársát hazaszállították, amire a panaszos önként beengedte a rendőröket. A panaszos kérdésére elmondta, hogy azért vitték haza a nőt, mivel megkérte őket, szállítsák haza gyerekeihez, illetve nagyon félt a további bántalmazástól. A panaszos azt közölte, hogy semmi nem igaz abból, amit élettársa esetlegesen elmondott, ne higgyenek neki a rendőrök.

A rendőr felvilágosította a panaszost: ha esetlegesen a későbbiek során további bántalmazás történne élettársa irányába, akkor a nő kérhet akár a rendőrségtől, akár a bíróságtól távoltartást, amelynek során

30 vagy 60 napra is távol tarthatják határozat alapján. Ezt a felvilágosítást a panaszos tudomásul vette, majd a rendőrök a lakásból távoztak. Nem merült fel megelőző távoztartás a helyszínen.

A r. főtörzsőrmester által tanúsított hangnem és bánásmód megfelelt az előírásoknak, a panaszossal nem beszélt lekezelően, normális hangnemben adott részére felvilágosítást. Ezzel szemben a panaszos magatartása láthatóan ideges, feszült volt. Abban a tekintetben, hogy ő bántalmazta a bejelentőt, értetlenkedett, előadta, hogy ő „nem olyan ember”.

A panaszos élettársa láthatóan kétségbe esett volt, és félt a panaszostól. Az intézkedés alatt nem volt hajlandó a panaszossal érdemben kommunikálni, sem ránézni. A bejelentő szinte mindvégig sírt azon idő alatt, amikor őt a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányságtól az anyaoththonba, majd onnan a lakására szállították. A lakásban azonnal a gyermekeihez ment, akikkel jó viszonya volt és csak velük foglalkozott, a panaszossal nem kommunikált.

A helyszínen érkezéskor a lakáshoz felmentek a rendőrök a nővel, neki segítséget nyújtottak a hazaérésben, illetve, hogy ne kerüljön hazaérkezése során bántalmazás áldozatává. Csengetésre a panaszos nyitott ajtót. A rendőr közölte vele, hogy élettársa kérésére a kerületi rendőrkapitányságról érkeztek és őt hazaszállították, mivel nem tudott egyedül hazamenni, illetve nagyon félt attól, hogy további bántalmazást fog szenvedni a panaszostól. A panaszos a lakásába önként beengedte a rendőröket. A neveiket és jelvéyszámukat vele nem közölték a rendőrök, mivel a panaszossal szemben nem kezdeményeztek rendőri intézkedést, illetve a rajtuk lévő szolgálati egyenruhán a jelvényük és hímezett névazonosítójuk kinn volt. A panaszossal szemben nem történt rendőri intézkedés, a rendőr csak a kérdéseire válaszolt. Az intézkedés során egy alkalommal sem kérte el az adataikat.

A lakásba lépve ezt követően a rendőr közölte a panaszossal, hogy az élettársa a 112-es segélyhívó számon bejelentést tett, hogy vissza akar jönni a lakásba, illetve el akarja vinni a gyerekeket is. A rendőr közölte a panaszossal, és nyomatékosan felhívta rá a figyelmet, hogy a rendőri jelenlét nem azért van, mert ők viszik el a gyerekeket, hanem a korábbi bántalmazás miatt, a további erőszakos cselekmények megakadályozására, a bejelentő és a gyerekek testi épségének védelme érdekében. A rendőr elmondta azt is, hogy a gyereket a bejelentő akarja elvinni, és kérte, hogy ezt civilizáltan beszéljék meg. Ezt többször is el kellett a panaszosnak mondani, mert akadékoskodó stílusa miatt nem értette, a rendőr szavába vágott, és neki magyarázott, ahelyett, hogy a bejelentővel megbeszélték volna a dolgait.

A r. főtörzsőrmestert az eset előzményeiről a helyszínen érkezésük előtt a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnoka tájékoztatta, elmondta, hogy a panaszos élettársa azért volt bent a rendőrségen, hogy tájékozódjon, mit tehet és mit nem. Részére ott azt a tájékoztatást adták, hogy mivel nincs a panaszos és közöttük gyermekelhelyezéssel kapcsolatos határozat, így az anya is jogosult elvinni a gyerekeket.

A panaszos élettársa a Rendőrkapitányságon azt nyilatkozta a rendőrnek, hogy ő látja el a gyerekek gondozását napi szinten, mivel a panaszos több műszakban buszsofőrként dolgozik. Elmondta azt is, hogy a panaszosnak dühkezelési problémái vannak, ami miatt a munkahelye dühkezelési tréningre küldte, mert kollégáival és utasokkal is volt konfliktusa. A panaszos élettársa a készenléti csoportvezetőnek elmondta, hogy a gyerekek 2-3 évesek és a kisebbik még szoptatós, illetve azt is, hogy a panaszos már korábban is többször bántalmazta, de soha nem tett semmilyen fellépést azért, hogy őt feljelentsen illetve nem is tudja, hogy kinél milyen segítséget kérhet.

Ezen előzmények tudatában világosította fel a panaszost a rendőr: ha a későbbiek során esetlegesen bántalmazná élettársát, és a nő távoztartást kér valamelyik hatóságtól, akkor esetlegesen 30-60 napra is szólhat az.

c) A 2017. október 27-én második alkalommal intézkedő r. törzsőrmester járőrvezető kiegészítő jelentése az alábbi adatokat tartalmazza.

14 óra után bejelentést tettek a 112-re, hogy a panaszos élettársa szeretne visszamenni a lakásába a gyerekeiért, de ott van a panaszos, aki előző nap őt bántalmazta, és akivel szemben könnyű testi sértés miatt eljárás indult. Ezt megelőzően a bejelentő a kórházból való távozást követően megjelent a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányságon, ahol a készenléti csoportvezető őt meghallgatta, és az ő kérésére kísérte őt haza a két rendőr (két körzeti megbízott), akik kíséretében a bejelentő már egyszer volt a lakásában 14 óra körül. Ők akkor a panaszost felvilágosították, hogy az általa korábban elkövetett cselekményt amennyiben ismét elköveti, úgy a bejelentő kérheti a távoltartását, ami miatt őt előállíthatják, illetve ha a távoltartást megszegi, el is zárhatják. Ezt követően került sor az ismételt bejelentésére, melyre a TIK irányító ezután küldte a járőrvezetőt.

A r. törzsőrmester a hangnem és a tanúsított magatartás tekintetében az alábbiakat nyilatkozta. A hangnem a kialakult helyzetnek, és a jelen lévő panaszos viselkedéséhez és reakcióihoz igazodóan megfelelő volt. A panaszossal való kommunikáció határozottságot kívánt meg, mivel ő a vele való kommunikáció során rendre a rendőr szavába vágott, és mindent többször kellett neki elmondani, mivel akadékoskodó és ellenséges magatartást mutatott. A panaszos magatartása láthatóan ideges, feszült és dühös volt. Ez a jelentés is azt tartalmazza, hogy abban a tekintetben, hogy a panaszos bántalmazta a bejelentőt, értetlenkedett, és előadta, hogy ő „nem olyan ember”. Ettől függetlenül a rendőri jelenlét sem gátolta meg abban, amiért egyébként is a helyszínen voltak, hogy mérsékelt „erőszakkal” próbálja rávenni az élettársát a dolgok megbeszélésére: az élettársát annak akarata ellenére hátulról lefogta úgy, hogy a bejelentő karjait a testéhez szorította és hátulról a fülébe sugdosott valamit. Ezt az élettársa nem tűrte, többször is szólt neki, hogy ne tegye. A rendőr felszólítására a panaszos ezt a cselekményt abbahagyta, amikor pedig közölte vele, hogy azért vannak csak jelen, hogy ne tudja bántani a bejelentőt, kikérte magának. Ezen kívül egy alkalommal megragadta a bejelentő felkarját, magához húzta és úgy próbált rá hatni, hogy beszéljék meg. A fentiek tekintetében a rendőr a jelenlétüket valóban indokoltnak tartotta, és meggátolta abban a panaszost, hogy ismét bántalmazza a bejelentőt.

A panaszos élettársa láthatóan kétségbeesett volt, és félt a panaszostól. Az intézkedés alatt nem volt hajlandó a panaszossal érdemben kommunikálni, sem ránézni, illetve közeledésére tőle elhúzódott. Amikor a panaszos lefogta a bejelentőt hátulról, illetve megfogta a karját, a reakciói alapján valóban félt attól, hogy fizikailag bántja. A bejelentő abban hajthatatlan volt, hogy el karja vinni a gyerekeket, de a panaszossal való mélyebb kommunikációt kerülte.

A rendőrök helyszínre érkezéskor a lakáshoz felmentek, csengetésre a panaszos nyitott ajtót. A járőrvezető közölte vele, hogy élettársa kérésére a kerületi rendőrkapitányságról érkeztek, és a rendőr kérésére a lakásba bementek. A rendőr nem közölte a panaszossal nevüket és jelvéyszámukat, mivel a rajtuk lévő 10M mintájú szolgálati egyenruhán a névkitűző és az azonosítónk kinn volt. A panaszos az intézkedés során egy alkalommal sem kérte a rendőrök adatait.

A lakásba lépve ezt követően a járőrvezető közölte a panaszossal, hogy élettársa a 112-es segélyhívó számon bejelentést tett, hogy vissza akar menni a lakásba, illetve el akarja vinni a gyerekeket is. A rendőrök közölte a panaszossal, és nyomatékosan felhívta rá a figyelmet, hogy nem azért vannak jelen, mert ők viszik el a gyerekeket, hanem a korábbi bántalmazás miatt, a további erőszakos cselekmények megakadályozására, a bejelentő és a gyerekek testi épségének védelme érdekében. Közölte, hogy a gyereket az élettársa akarja elvinni, és kérte, hogy civilizáltan beszéljék meg. Ezt többször is el kellett neki mondani, mert akadékoskodó stílusa miatt nem értette, a rendőr szavába vágott, és neki magyarázott, ahelyett, hogy a bejelentővel megbeszéltek volna a dolgaikat.

A r. törzsrőrmester a panaszosnak többször és nyomatékosan elmondta, hogy nem a rendőrség viszi el a gyerekeket, mert olyat a hatóság nem tesz. Az anya akarja elvinni őket, aki ehhez ragaszkodott.

Az eset előzményeiről a járőrvezetőt a helyszínre érkezése előtt tájékoztatták – hasonlóan, mint ahogyan az elsőként intézkedő körzeti megbízottat [Állásfoglalás II. rész 5) b) pont]. A panaszos élettársának a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányságon tett nyilatkozata is megtalálható a rendőr kiegészítő jelentésében.

A rádióban a járőrvezető részére „olyan tájékoztatást adtak az intézkedéssel kapcsolatban, hogy korábbi esetekből kiindulva az anya jogot gyakorolhat az elhelyezési vita során a gyerek magához vételére, amennyiben azt ő a testéből táplálja még”. Ezt korábban, korábbi intézkedésben a rendőr még nem hallotta, de „anyai jogként” továbbították a panaszos felé, kiemelve azt, hogy a szoptatás miatt a gyerek az anyjára utalt. Ezen kívül felvilágosította a panaszost, hogy joga van a gyerekekhez, és ezt bírósági úton gyakorolhatja.

Az utólagos jelentés szerint a panaszos azon feltételezése, hogy a rendőr ismerték a bejelentőt vagy neki jobban hittek, sérti a rendőrség által foganatosított arányos, objektív, és pártatlan intézkedés elvét. Korábban a járőrvezető nem intézkedett a panaszos élettársával szemben, és máshonnan sem ismerte. Az, hogy külön beszélt vele a konyhában, azért volt szükséges, mert a panaszos jelenlétében a bejelentő nem volt hajlandó beszélni, illetve a panaszos mindig közbeszólt. Ezen kívül a rendőrnek nyilatkoznia kellett az anyát: ha a panaszos nem adja át a gyerekeket, hajlandó-e nélkülük távozni, amire nemleges választ adott.

A panaszos azon kijelentése, hogy nyomás alatt volt a rendőrök részéről, nem felel meg a valóságnak; a kényszerítő eszköz és az előállítás kilátásba helyezése a részére adott teljes tájékoztatásnak csak kiragadott elemei. A panaszos a helyszínen a részére adott tájékoztatásokat sajátosan értelmezte, és azok tartamába rendre belekötött.

A panaszost többször fel kellett szólítani, hogy ne a rendőrökkel törődjön, hanem beszéljék meg a dolgokat úgy, hogy nem történik bántalmazás. A panaszos ennek ellenére is azzal volt elfoglalva, hogy a járőrvezetőt meggyőzze arról, amiről az élettársát kellene. A rendőr közölte vele, neki és a hatóságnak nem érdeke, hogy a gyerekeket elvigyék. A gyerekeket az élettársa akarja elvinni, amihez ragaszkodott, így a panaszos azt csak erőszakkal tudta volna megakadályozni, és amiatt voltak ők a helyszínen. Ezt többször elmondta a panaszosnak. A panaszos közölte, hogy nem akarja elengedni a gyerekeket, amit a rendőr megértett, de az anya továbbra is ragaszkodott hozzá.

A kényszerítő eszköz kilátásba helyezése a tájékoztatás azon részét képezte, hogy ha a rendőr azt észleli, hogy a jelenlétében akarja bántalmazni a panaszos az élettársát, akkor „akár” bilincset és előállítást is alkalmazhat vele szemben. Illetve az előállítással kapcsolatos tájékoztatás elhangzott azért is, mert amennyiben ismételten bántalmazza a bejelentőt, akkor megvalósul az ideiglenes megelőző távollátás, melynek része az előállítás is.

A panaszos „sürgetése” abban merült ki, hogy a rendőr kérte többször is, hogy legyen szíves, segítse elő az élettársát abban, hogy ha már ragaszkodik a gyerekek elviteléhez, akkor segítsen neki összepakolni, mivel a nő egyik karja fel volt kötve. Az valóban elhangzott, hogy a panaszos akadályozza a rendőrök munkáját, mivel a lakásban egy órát voltak jelen. Ezalatt ugyanazokat a dolgokat kellett ismételten elmondani a panaszosnak. Az akadályozás abban merült ki, hogy a panaszos lakásánál bűncselekmény, szabálysértés nem történt, csak annak megakadályozására voltak jelen, és azalatt az óra alatt a TIK irányító több alkalommal is sürgetette a rendőröket, mikor bontanak le a címről, mert nincs szabad tagállomás a régióban és egy balesethez kellene kivonulni. A távozásuk ennek ellenére nem volt megoldható, mivel a panaszos magatartása és a bejelentővel való viszonya ezt nem tette lehetővé.

Később a panaszos döntött úgy, hogy engedi a gyerekeket elmenni az anyjával, és felöltöztette a gyerekeket, illetve közölte, hogy ő is megy el otthonról, mert megy az önkormányzathoz. A panaszos élettársa ekkor kérte meg a rendőröket arra, hogy őt és a gyerekeket, vigyék el a szolgálati gépkocsival a két saroknyira lévő családsegítőhöz, mert attól tartott, hogy a panaszos az utcán fogja bántani. Ezen kérésének a további konfliktus elkerülése miatt a rendőrök eleget tettek.

d) A 2017. október 27-én második alkalommal intézkedő r. őrmester járőrtárs kiegészítő jelentése a járőrvezető jelentéséhez [Állásfoglalás II. rész 5) c) pont] képest az alábbi többlet információt tartalmazza.

A r. őrmester nem kommunikált sem a panaszossal, sem az élettársával, csak biztosítási és adatrögzítő feladatot látott el (próbaidőn volt). A járőrvezető határozottan és egyértelműen beszélt a panaszossal, kommunikált, a részére adott tájékoztatások az arányos rendőri intézkedésnek megfelelték. A járőrvezető türelemmel viseltetett a panaszossal szemben, annak ellenére, hogy ő rendre belekötött abba, amit a rendőr mondott, ezért mindent többször is el kellett ismételni. A panaszos akadékoskodó magatartást tanúsított, az élettársával pedig lekezelően beszélt, szidalmazta, és olyan dolgokat mondott róla, amivel rossz fényben, illetve rossz anyaként tüntette fel. A panaszos többször is olyan magatartást mutatott az anya felé, melynek során a járőrvezetőnek rá kellett szólnia a panaszosra, hogy fejezze be a cselekményét (lefogta, átölelte, annak akarata ellenére magához húzta).

Az „anyai jogot” a járőrvezető közölte a panaszossal, kiemelve azt, amit a bejelentő mondott, hogy a gyerek a szoptatás miatt az anyjára van utalva (a járőrvezető erről többször is egyeztetett rádióan a szolgálatirányító parancsnokkal és a készenléti csoportvezetővel).

A „sürgetés” tekintetében a r. őrmester járőr jelentése azt tartalmazza, hogy abban a formában, ahogyan a panaszos említette, nem igaz: a TIK irányító több alkalommal is kereste a rendőröket rádióan, hogy meddig állnak még azon a címen, mert van egy baleset a kerületben és más tagállomást nem tud küldeni. A panaszosnak többször elmondta a járőrvezető, hogy döntsék el mi lesz, mert nekik menni kell, viszont amíg nem döntenek, addig ott fognak állni, és ez a munkájukat akadályozza. A panaszost tájékoztatták arról is, hogy amennyiben ismételten bántalmazza élettársát, akár a jelenlétükben, akár utána, akkor előállítható, illetve vele szemben az ideiglenes megelőző távoltartás megalapozott, mivel már egy könnyű testi sértés miatt eljárás van folyamatban vele szemben.

6) A rendőrség továbbított további iratokat, amelyek a későbbi távoltartási eljárással kapcsolatosak.

a) A panaszos élettársa 2017. november 22-ei kelezéssel kérelmet terjesztett a N. Járásbíróság elé, amelyben mint bántalmazott megelőző távoltartás elrendelését kérte a panaszossal szemben. A kérelem részletes ismertetésétől a Testület eltekintett.

b) A 2017. október 27-ei kelezésű ambuláns kezelőlap szerint a panaszos élettársa megjelent a kórházban, ahol megállapították, hogy a jobb csuklója duzzadt, durva deformitás azonban nem látható, csontsérülés nincs. Rögzítést, jegelést, kíméletet javasoltak.

c) A panaszos élettársa 2017. november 2-án (?) megjelent az orvosnál. Az orvosi látlelet és vélemény szerint a csukló és kéz sérülése 8 napon belüli.

d) A N. Járásbíróság 2017. december 1. napjára személyes meghallgatásra határnapot tűzött ki a megelőző távoltartás elrendelése iránti polgári nem peres eljárásban, amelyre a panaszost és az élettársát is megidézte.

III.

A panaszbeadvány azon része tekintetében, hogy a panaszos lakásán 2017. október 26-án megjelentek a rendőrök, a Testület érdemi vizsgálatot nem folytatott, tekintettel arra, hogy a panaszos úgy nyilatkozott: a kikerülő rendőrök fellépését, intézkedését nem sérelmezi.

A Testület ugyanakkor vizsgálatának körébe vonta a 2017. október 27-én a panaszos lakásában megjelent rendőrök általi intézkedéseket, ennek körében azt, hogy az intézkedés kezdetén mennyiben tettek eleget a rendőrök az azonosításra, illetve a rendőri intézkedés tényének és céljának közlésére vonatkozó kötelezettségüknek. Vizsgálta továbbá az intézkedés diszkriminatív és fenyegető jellegét, a tájékoztatást, valamint, hogy a rendőrök segítettek élettársának a közös, kiskorú gyermekek elvitelében azt, hogy felvételkedés jogszerűségét, illetve a rendőri hangnemet. **A panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez, illetve az XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, illetve az Alaptörvény XV. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e az első, illetve a második alkalommal intézkedési kötelezettsége.

a) A 2017. október 27-én első ízben kikerülő rendőrök intézkedése tekintetében a panaszbeadvány és a rendőrségi dokumentumok egyezést mutatnak abban, hogy a két rendőr az élettárs társaságában jelent meg a közösen bérelt lakásban, ahol rövid ideig tartózkodtak, majd távoztak. A panaszos önként engedte be a rendőröket a lakásba.

A rendőrségi dokumentumokban további információként az szerepel, hogy a panaszos élettársa megjelent a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányságon és rendőri segítséget kért, mert szeretett volna hazamenni a gyermekeihez, de félt a panaszostól, aki előző éjszaka őt bántalmazta, és tartott annak ismétlődésétől, szemmel láthatóan félt, és az általa előadott veszélyhelyzet valószínűleg mutatkozott. A rendőri jelenlét oka mindkét esetben bejelentés és segítségkérés volt, a cél pedig a további jogsértések (bűncselekmény, szabálysértés) megelőzésére irányult. A kérés előzményi háttérrel alátámasztott volt, a rendőrök az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. pontja alapján jártak el. A rendőrség tájékoztatása szerint továbbá az élettárs feljelentést tett a panaszossal szemben könnyű testi sértés vétsége miatt.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését.

A Testület utal továbbá a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A magánlakásban intézkedés szabályait az Rtv. 39-40. §-ai tartalmazzák. A 39. § (1) bekezdése értelmében főszabályként a rendőr magánlakásba főszabályként csak bebocsátás vagy hatósági

határozat alapján léphet be, míg a (4) bekezdés szerint a magánlakásban való tartózkodás csak a feladat végrehajtásához szükséges ideig tarthat.

A Testület megállapítása szerint az élettárs által előadottak, továbbá a megtett feljelentés alapot szolgáltatott ahhoz, hogy a rendőrség segítséget nyújtson a bérleményébe való háborítatlan belépéshez és a gyermekeivel való kapcsolatfelvételhez.

A Testület megítélése szerint a segítségkérés bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend védelme érdekében az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, a panaszos önkéntes bebocsátása alapján továbbá a rendőrök jogszerűen léptek be a magánlakásba. **A Testület megállapítása szerint az intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz, illetve az otthon tiszteletben tartásához fűződő joga.**

b) A 2017. október 27-én második alkalommal kiérkező rendőrök intézkedési kötelezettsége tekintetében a Testület az alábbi megállapításokat teszi, illetve – bár a panaszos azt kifejezetten nem sérelmezte – az igazoltatás jogszerűségét is vizsgálta.

A panaszbeadvány szerint a kiérkező rendőrök azt közölték, hogy elviszik a gyermekeket, mert az „anyai jogokat” érvényesítik. A rendőrségi dokumentumok szerint ezzel ellentétben a rendőrök ez alkalommal a 112-es segélyhívó számra tett bejelentés alapján jelentek meg a panaszos lakcímén, ahol az élettársa ismételten segítséget kért, mert gyermekeit el szeretné hozni a panaszostól. A rendőri jelenlét oka ebben az esetben is a bejelentés és segítségkérés volt, a cél pedig a további jogsértések (bűncselekmény, szabálysértés) megelőzésére irányult. A rendőrök ekkor is az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. pontja alapján jártak el (a családon belüli erőszakra jellemző bűncselekmény megakadályozása érdekében). A panaszost ekkor már igazoltatták is a rendőrök.

Az Állásfoglalás III. rész 1) a) pontjában hivatkozott jogszabályi rendelkezések mellett a Testület utal az igazoltatás Rtv. 29. §-ának (1) bekezdésben rögzített szabályaira: a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A rendőrség második fellépése tekintetében a Testület megállapítja, hogy a telefonon történt segélykérés (az előzmények ismeretében) mindenképpen olyan körülmény, amely a közrend védelme érdekében az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, a panaszos önkéntes bebocsátása alapján továbbá a rendőrök jogszerűen léptek be a magánlakásba. **A Testület megállapítása szerint az intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz, illetve az otthon tiszteletben tartásához fűződő joga.**

A panaszos igazoltatása a közrend érdekében, továbbá bűnmegelőzési célból indokolt volt, illetve a panaszos és élettársa későbbi jogainak érvényesítése érdekében célszerűnek mutatkozott. **A jogszerűen és több szempontból is indokoltan történt igazoltatással nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez való joga.**

2) A panaszos sérelmezte azt, hogy a rendőrök egyik esetben sem mutatkoztak be, illetve első esetben jogszabályi hivatkozás sem hangzott el, mi alapján intézkedtek.

Az Rtv. 20. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés

befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat tovább részletezi. Az 5. § szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentebb meghatározottak intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

a) A rendőrségi dokumentumok szerint a 2017. október 27-én első alkalommal intézkedő rendőrök úgy nyilatkoztak, hogy nem kezdeményeztek a panaszossal szemben intézkedést, ezért csak a napszaknak megfelelően köszöntek, de nem mutatkoztak be, nem közölték szolgálati helyüket, beosztásukat, és az intézkedés célját. Mindkét rendőr hivatkozott arra is, hogy a panaszos a neki adott felvilágosítás során nem kérte el adataikat. A parancsnoki kivizsgálás során az alosztályvezető is arra hivatkozott, hogy a rendőr az első esetben Rtv. szerinti rendőri intézkedést nem fogantatosítottak, mindössze a panaszos kérdésére adtak szóbeli tájékoztatást, felvilágosítást a helyzettel kapcsolatba hozható jogszabályi következményekről. Mind a rendőrök, mind pedig az alosztályvezető úgy nyilatkozott, hogy őket a szolgálati egyenruhán elhelyezett névtábla és szolgálati jelvény igazolta.

A rendőrök továbbá úgy nyilatkoztak, hogy azt közölték a panaszossal, hogy élettársa kérésére szállították őt haza, mert félt a panaszostól, és a további erőszakos cselekmények megakadályozása, valamint az élettárs és a gyermekek testi épsége védelmében jelentek meg. Nem volt ugyanakkor az utólagos jelentésben sem arra utalás, hogy milyen jogszabályi rendelkezések alapján intézkedtek a rendőrök a panaszos lakásában.

A rendőrség érvelését az azonosításra vonatkozó kötelezettség teljesítése tekintetében a Testület az alábbiak miatt nem tudta elfogadni. Több állásfoglalásában rámutatott arra, hogy az Rtv. 20. §-ában rögzített követelmények azért bírnak különös jelentőséggel az intézkedés alá vont személy jogérvényesítési képessége szempontjából, mert csak abban az esetben gyakorolható érdemben a panasztételi jog – amiről való kioktatás elmaradását a panaszos szintén sérelmezte –, ha az intézkedéssel érintett személy az intézkedés okára, alapjára és az intézkedést fogantatosító személy kilétére nézve birtokában van a valós és releváns információknak. Ezek hiányában nincs azzal tisztában, hogy ki ellen kell benyújtani a panaszát, nem tudja megfelelően megítélni a vele szemben fogantatosított intézkedés jogszerűségét és nem tud adott esetben hatékonyan érvelni az intézkedés jogszerűsége ellen sem. Ezeket a szabályokat, amelyek lehetővé teszik az intézkedő rendőr azonosítását, illetve a panaszjog gyakorlását, a Testület gyakorlatában garanciális jelentőségűnek tartja – elsősorban a közhatalom gyakorlásának megfelelő kontrolljára és az Alaptörvény XXVIII. cikkében biztosított panaszjogra tekintettel.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése alapján a rendőr – főszabály szerint – az intézkedés megkezdése előtt köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. A rendőrök beléptek a panaszos magánlakásnak minősülő bérleményébe, ahol a panaszos kérdéseire – maguk meg is jelölték, hogy az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése alapján – tájékoztatást adtak. Az Rtv. 24. §-a szerinti felvilágosítás-adás noha nem az Rtv. V. fejezetében található, ugyanakkor intézkedésnek minősül. Nem helyt álló tehát, hogy a panaszossal szemben csupán interakcióba kerültek a rendőrök, de nem fogantatosítottak intézkedést. Az az érvelés továbbá nem elfogadható, hogy a névkitűző és azonosító jelvény az egyenruhán volt szabályosan, és a panaszos nem kérte az adataikat. Az azonosításra vonatkozó kötelezettség teljesítése nem az állampolgár kérése alapján

történik, hanem a törvény előírása szerint. Ezen túlmenően is elvárható azonban, hogy egy magánlakásba belépő rendőr a napszaknak megfelelő köszönés mellett bemutatkozzon.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a rendőrök nem tettek eleget az azonosításra vonatkozó kötelezettségüknek, ami által sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. Az intézkedés (magánlakásban megjelenés) ténye és célja közlése tekintetében az ellentmondó bizonyítékok miatt nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ugyanakkor – mivel jogszabályi rendelkezést sem jelöltek meg a rendőrök –, az említett alapjog sérelmét ebben a tekintetben is kimondta a Testület.

b) A 2017. október 27-én második alkalommal történt rendőri intézkedés tekintetében a rendőrök szintén úgy nyilatkoztak, hogy csak a napszaknak megfelelően köszöntek, de nem mutatkoztak be, illetve az azonosításukhoz szükséges egyéb adataikat sem közölték, viszont egyenruhájukon a névkitűző és az azonosító jelvény kinn volt, illetve a panaszos nem kérte az adataikat. Ezen rendőrök szolgálati fellépésének módja tekintetében a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Őr- és Kísérőszolgálati Alosztály vezetője a parancsnoki kivizsgálás során megállapította, hogy a szolgálati fellépés módja csak részben felelt meg az előírásoknak: a járőrparancsnok elmulasztotta közölni a nevét és az azonosító számát, csak a megjelenésük okát és célját mondták el. Ebben az esetben sem talált ugyanakkor a Testület a rendőrségi dokumentumokban arra utalást, hogy milyen jogszabályi rendelkezést közöltek a panaszossal a foganatosított intézkedés során. Az intézkedésre azért volt szükség az elsődleges dokumentum szerint, hogy az élettárs az „anyai jogait” (szülői felügyeleti jogát) bántalmazásmentesen gyakorolhassa, a rendőri jelenlét kifejezetten ennek elkerülésére és megelőzésére irányult.

A Testület ebben az esetben is kimondta, hogy a rendőrök nem tettek eleget az azonosításra vonatkozó kötelezettségüknek, ami által sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A magánlakásban megjelenés és az igazoltatás ténye és célja közlése tekintetében szintén megállapította az említett alapjog sérelmét.

3) Az intézkedő rendőrök tájékoztatása tekintetében a Testület az alábbiakra hívja fel a figyelmet.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség felvilágosítás-adási kötelezettségét: a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme az Rtv. alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A Rtv. szabályozása szerint tehát a rendőrség főszabályként közérdekből járhat el, kivételes, hogy a rendőr magánérdek alapján jár el, amikor a törvényes védelem más módon nem biztosítható (ultima ratio elve).

a) A panaszbeadvány szerint az elsőként intézkedő rendőrök azt közölték a panaszossal: ha még egyszer előfordul, hogy bántalmazza élettársát, elzárják 60 napra.

A rendőrségi dokumentumok szerint a panaszos és élettársa nem tudott határozatot mutatni a gyermekek láthatása kérdésében, ezért megegyezésük szerint gyakorolhatták a szülői felügyeleti jogokat. nem merült fel megelőző távoltartás a helyszínen, de azt a felvilágosítást adták: ha a későbbiek során bántalmazás történne az élettársa felé, a nő kérhet a rendőrségtől vagy a bíróságtól távoltartást, ami 30 vagy 60 napig is tarthat.

A rendőrök azt tudták, hogy a panaszos élettársa könnyű testi sértés miatt feljelentést tett a panaszos ellen, illetve kiderült számukra az is, hogy a panaszos és élettársa között nincs gyermekelhelyezéssel, illetve kapcsolattartással kapcsolatosan jogerős hatósági határozat. A rendőrök segítséget nyújtottak az

élettársnak ahhoz, hogy a lakásba bejusson. A helyszínen a panaszos felé tájékoztatási kötelezettségük keletkezett a rendőröknek arra vonatkozóan, hogy elmondják a rendőri jelenlet okát. Ebbe a körbe tartozik, hogy közlik a megelőző távoltartás intézményének lényegét, illetve azt, ha bántalmazást tapasztalnak közvetlenül vagy közvetve, annak mi az Rtv. szerinti következménye (előállítás, kényszerítő eszköz alkalmazása). A jogi felvilágosítás körébe tartozhat az is, hogy közlik: előállításnak van helye, akivel szemben ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésének van helye.

A Testület az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszos tájékoztatása megfelelő volt-e, ezért a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nem megállapítható.

b) A panaszbeadvány szerint a második alkalommal intézkedő rendőrök azt mondták, hogy elviszik a gyerekeket („ez a jogszabály”), azért hogy az „anyai jogokat” érvényesítsék, illetve azt mondták, ha nem adja át a gyerekeket, úgy megbilincselve előállítják.

A rendőrségi dokumentumok szerint a panaszos és élettársa továbbra sem nem tudott határozatot mutatni a gyermekek láthatása kérdésében. A rendőr azt a felvilágosítást adta a panaszosnak, hogy az élettársa az „anyai jogait” kívánja gyakorolni, ami miatt elviszi a gyerekeket. Felvilágosítást adott továbbá arról a rendőr, hogy milyen gyámügyi lépéseket tehet a panaszos a gyerekek láthatása érdekében. Adtak arra vonatkozóan is tájékoztatta a panaszost: amennyiben az élettársa ellen korábban elkövetett cselekményt megismétli, úgy helye lehet távoltartásnak, illetve annak érdekében előállítását is foganatosíthatják. A r. törzsörmester járőrvezető kiegészítő jelentése szerint a bilincseléssel és előállítással való fenyegetés a panaszos részéről a kapott tájékoztatás kiragadott részlete volt.

Jelen ügyben a rendőrök akkor jártak volna el jogszerűen, ha a bejelentés megalapozottságáról való megbizonyosodást követően a felek személyazonosságát megállapítják, őket meghallgatják, és a tényállást tisztázzák, majd pedig a szükséges tájékoztatást megadják. Utóbbi körébe az tartozik, hogy közlik: a szóban forgó jogvita eldöntésére nincs hatáskörük, másrészt arról is, hogy jogaiknak mely hatóság előtt szerezhetnek érvényt. Másrésztől elhangozhatott olyan tájékoztatás: bántalmazás észlelése esetén helye van előállításnak, illetve helye lehet kényszerítő eszköz alkalmazásának; megelőző távoltartás esetén pedig helye lehet előállításnak.

A rendelkezésre álló, és egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy az előállítás, illetve kényszerítő eszköz alkalmazásának kilátásba helyezése megfelelő jogszabályi tájékoztatás keretében hangzott-e el a rendőrök részéről a helyszínen történt második megjelenés alkalmával. **A rendőri intézkedés és kényszerítő eszköz alkalmazása tekintetében adott felvilágosítás tekintetében a panaszos tisztességes eljáráshoz, egyúttal emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható.**

A Testület ugyanakkor megállapítja, hogy a második ízben intézkedő rendőrök részéről „az anyai jogok” érvényesítéséről történő felvilágosítás helytelen volt. Nincs ugyanis olyan kategória, hogy „anyai jogok” (ahogyan „apai jogokról” sem rendelkezik jogszabály. Létezik az apai jogállás, illetve az anyai jogállás kérdése, azonban egészen más tartalommal bír.). Szülői jogokat és kötelezettségeket említ az Alaptörvény XVI. cikke, illetve a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) is.

A Ptk. Negyedik Könyve tartalmazza a családjogi rendelkezéseket. A 4:2. § (1) bekezdése szerint a családi jogviszonyokban a gyermek érdeke és jogai fokozott védelemben részesülnek. A Ptk. 4:152. § (1) bekezdése kimondja, hogy a szülők joga és kötelezettsége, hogy a gyermeket gondozzák, a gyermek megélhetéséhez és felnevelkedéséhez szükséges feltételeket biztosítsák, a (3) bekezdés szerint pedig a szülő vagy a gyámhatóság a gyermek kiadását követelheti attól, aki a gyermeket jogtalanul tartja magánál.

Tekintettel arra, hogy a panaszos és élettársa is úgy nyilatkozott, hogy nem született jogerős határozat, amely a rendőri intézkedések időpontjában a szülői felügyeleti jog gyakorlására jogosult szülőt meghatározta, továbbá a gyermekek elhelyezése, tartása és a láthatás kérdését rendezte (és a rendőrségi iratok is azt támasztották alá, hogy az intézkedő rendőrök a fennálló családjogi helyzetről tudomással bírtak), ezért a szülők ezen jogaikat és kötelezettségeiket közösen, illetve azonos módon gyakorolták és teljesítették. Ez azt jelenti, hogy a panaszosnak az élettárrsal azonos jogai és kötelezettségei voltak a közös, kiskorú gyermekek tekintetében.

A rendőrség részéről – a fenti okfejtés alapján – legfeljebb a bűnmegelőzési célú jelenlét, illetve intézkedés (valamint a megelőző távoltartásról való kioktatás) lehet okszerű és jogszerű. **A Testület megállapította, hogy a rendőrség legalább részben helytelen, illetve félrevezető felvilágosítást adott a panaszosnak – az „anyai jogok” védelméről –, ami által sérült a tisztességes eljáráshoz való joga. A Testület álláspontja szerint jelen panaszrész tekintetében az említett alapjog súlyosan sérült.**

4) A panaszos sérelmezte az első ízben intézkedő rendőr hangnemét: lekezelő stílusban bánt vele. A második helyszíni intézkedés során azt panaszolta, hogy „sürgette” őt a rendőr, „nyomás alatt tartotta”, és közölte, hogy „akadályozza a rendőröket a munkájukban”.

A Testület a panasz ezen része vonatkozásában utal Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára: a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekén túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

a) Az első ízben intézkedő rendőrök egyöntetűen úgy nyilatkoztak, hogy hangnemük, bánásmódjuk kulturált, megfelelő volt.

A Testület a rendelkezésre álló, egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a hangnem tekintetében, ezért a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának sérelme nem állapítható meg.

b) A második alkalommal intézkedő rendőrök vonatkozásában az iratok azt tartalmazzák, hogy ők is kulturáltan, de határozottan léptek fel a panaszossal szemben, aki ellenséges magatartást tanúsított.

A rendőrök a kiegészítő jelentésükben előadták, hogy a „sürgetés” abban nyilvánult meg, hogy egy órát voltak a helyszínen, ami azzal telt, hogy a panaszosnak többször el kellett ismételni a tájékoztatást, miközben a TIK irányító többször hívta őket, hogy más helyszínre küldje, mert nem volt szabad tagállomás. Ilyen módon elhangzott, hogy a panaszos „akadályozza” a rendőrök munkáját. A rendőrök ennek ellenére a panaszos és az élettársa közötti viszonyra, és a gyermekek védelmére hivatkozással maradtak, és a járőrvezető „sürgette” a panaszost oly módon, hogy többször kérte: segítsen az élettársának összepakolni (mivel a nő egyik karja fel volt kötve), mert a nő menni akar a gyerekekkel.

A Testület a panasz ezen részét illetően – mivel a rendőrség a panaszos állítását megerősítette – megállapította, hogy a „sürgetéssel” és azzal a közléssel, hogy „akadályozza a rendőri munkát”, a rendőrök helytelenül jártak el. A Testület megítélése szerint a tisztességes eljárásjog sérelmét eredményezi a rendőrség az a fajta magatartása, hogy az intézkedés alá vont személyt – amikor is a magánszférájába, családi életébe avatkoznak be – sürgetik a döntéshozatalban olyan kérdésben, amelynek eldöntésére egyébként hatáskörük nincs. A rendőrségi iratok szerint a rendőrök bűnmegelőzési célból voltak jelen a panaszos bérleményében, a gyermekek elvitelében jogszerűen nem segíthettek. A panaszos tisztességes eljáráshoz való joga szenvedett csorbát azáltal is, hogy a rendőrök azt mondták: a panaszos akadályozza a munkájukat, mivel más helyszínen kellene lenniük. A panaszos a rendőrök jelenlétében nem követett el olyan magatartást, amivel ellenszegült a rendőri intézkedésnek, tulajdonképpen a saját érdekeit védte azáltal, hogy szülői jogait kívánta gyakorolni.

A Testület megítélése szerint a panaszos sürgetése és a munka akadályozására vonatkozó közlése súlyosan sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát.

5) A panaszos állítása szerint a második esetben a rendőrök részrehajlóan intézkedtek: az élettársa és a rendőrök ismerhették egymást, mert külön helyiségben is beszélgettek a nővel.

A r. törzsőrmester járőrvezető úgy nyilatkozott, hogy a panaszos élettársát nem ismerte, vele szemben korábban nem intézkedett. Azért vonult vele másik helyiségbe, hogy meghallgassa álláspontját, mert a panaszos beleszólt a beszélgetésbe.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélküliség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

Jelen ügyben a Testület – a rendelkezésre álló információk alapján – nem talált olyan körülményt, ami alapján a pártatlan eljárási módra lehetne következtetni, vagy ami alapján a panaszos hátrányos megkülönböztetésben részesült volna. A részrehajlásmentes ügyintézés követelménye vonatkozásában alapjogi sérelem nem történt. A fentiek alapján a Testület

megállapította, hogy a panaszolt rendőri intézkedés nem ütközött az Alaptörvényben rögzített diszkrimináció tilalmába.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a panaszossal szemben a magánlakásban fogatosított rendőri intézkedés (illetve a második esetben az igazoltatása) indokoltan, és jogszerűen történt, amelynek során a panaszos tisztességes eljáráshoz és személyes adatok védelméhez fűződő joga nem sérült. A rendőrök ugyanakkor szakszerűtlenül jártak el, amikor az azonosításra vonatkozó kötelezettségüket elmulasztották, illetve az intézkedés tényét és célját nem megfelelően közölték, amelyek miatt úgyszintén a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét mondta ki a Testület. A rendőrség tájékoztatási kötelezettségének megfelelő teljesítése kérésében az első intézkedés tekintetében az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan dönteni, azonban a második esetben intézkedő rendőrök felvilágosítás-adásának helytelen, félrevezető volta miatt a Testület súlyos alapjogi sérelmet állapított meg. A rendőri hangnem és bánásmód alapjogot sértő jellege az első rendőri intézkedés alkalmával – a bizonyítékok feloldhatatlan ellentéte miatt – nem volt megállapítható, azonban a második történt rendőri intézkedés jellege súlyosan sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát. A Testület nem talált ugyanakkor olyan körülményt, ami a rendőri intézkedés részrehajló jellegét megalapozta, ezáltal pedig nem ütközött az a diszkrimináció tilalmába.

Egyes alapjogok sérelme egyenként is elérte azt a szintet, amely a Testület súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalását megalapozza, ezért a többszöri jogsérelmet súlyosító körülményként értékelte a Testület. Ennek megfelelően a rendelkező részben foglaltak szerint – az Rtv. 93/A.§-ának (6) bekezdése alapján – az állásfoglalást megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2018. március 8.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag